

СОЦІОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ (САУ)

61022, м. Харків, пл. Свободи, 6

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Соціологічний факультет, ауд. 350а, 351а, тел.: +38 057 7075490, 7075651

E-mail: rektor@univer.kharkov.ua, sokur@univer.kharkov.ua

Заява Соціологічної асоціації України у зв'язку із судовим позовом до соціологічних служб

Українське суспільство стало свідком безпрецедентної події. Кандидат до Верховної ради Н. Королевська звернулася до суду з вимогою заборонити КМІС та фонду «Демократичні ініціативи» публікацію результатів соціологічних опитувань, які їй здаються такими, що не відповідають реальному стану речей.

Судові процеси проти науки та науковців – не така вже й поширена річ, проте вони час від часу відбувалися. Згадаймо суд святої інквізиції над Джордано Бруно, судові процеси проти еволюційної теорії Чарлза Дарвіна, радянські процеси проти біологів, істориків, краєзнавців.

Із величезним здивуванням наукова громадськість України дізналася про продовження цієї сумної традиції, про намагання оцінювати наукові дослідження за допомогою цивільно-процесуального кодексу. Не торкаємося питання щодо демократичності та цивілізованості такої процедури, питання щодо права громадян на вільний доступ до інформації. Запитаємо себе, який суд може взяти на себе відповідальність оцінювати методологію, наукові стандарти, методики та процедури, за допомогою яких здобувається наукова інформація, в тому числі результати вивчення суспільної свідомості і громадської думки.

Безумовно, українські реалії періодично переживають спроби безпардонного маніпулювання свідомістю виборців за допомогою *псевдосоціологів*, штучно створених «фірм», «центрів», «компаній», «агенцій», які не мають жодного відношення до справжньої соціології, але справно постачають у ЗМІ замовні рейтинги. Про такі центри професійні соціологи мало що знають, наукова репутація таких центрів нікому не відома, вони не акредитовані Соціологічною асоціацією України та іншими авторитетними професійними спільнотами. Соціологія за «діяльність» таких центрів не несе відповідальності. При цьому важливо зазначити, що

соціологія зовсім не зводиться до опитувань виборців. Це наука з майже двохсотлітньою історією, зі своїми класиками, всесвітньо відомими іменами, зі складним науковим апаратом, з відпрацьованими багатьма поколіннями науковців дослідницькими методами і технологіями. Вона надає інформацію про найактуальніші і найгостріші соціальні проблеми, необхідну для управлінських, зокрема політичних рішень. Соціологія представлена академічними науковими інститутами, факультетами, кафедрами, організаціями, що здійснюють конкретні емпіричні дослідження, виданнями, всесвітньою, європейською і національними професійними асоціаціями. Зводити соціологію до виробництва рейтингів некоректно. Тим більше некоректно проголошувати, що нібито вся українська соціологія і всі соціологічні центри вступили у змову з владою, аби ускладнити одній з політичних сил проходження до Верховної Ради. Такі заяви породжені нерозумінням суті, ролі, завдань і функцій соціологічної науки, ображають тисячі фахівців. Особливо небезпечним для українського суспільства є підрив довіри до соціологічної інформації та соціологічних компаній напередодні проведення екзит-полів (опитування виборців в день виборів після голосування).

Солідні соціологічні центри завжди ретельно контролюють процедуру і результати досліджень, дотримуються загальноновизнаних міжнародних стандартів і готові до будь-якого аудиту. До таких центрів належать КМІС і фонд «Демократичні ініціативи», які багато разів доводили і підтверджували свою високу наукову репутацію і об'єктивність. Їхні дослідження, як і дослідження інших соціологічних структур та наукових підрозділів, є не тільки способом пізнання суспільства, але й гарантією демократичності і прозорості виборчого процесу, запобігання електоральним махінаціям, є чинником формування демократичної політичної культури громадян. Тому ми висловлюємо всю повноту підтримки нашим колегам і наполягаємо на неприпустимості будь-яких спроб обмеження свободи наукової думки, свободи слова та свободи інформації.

13.10.12

Президент Соціологічної Асоціації
України

професор **В.С. Бакіров** (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна)

Віце-президент САУ, голова Харківського відділення САУ

професор **Л.Г. Сокурняська** (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна)

Віце-президент САУ

професор **Н.Й. Черниш** (Львівський національний університет імені Івана Франка)

Віце-президент САУ
професор **О. Д. Куценко** (Київський національний університет імені Т.Шевченка)

Голова комісії з професійної етики соціолога САУ
професор **Є.І. Головаха** (Інститут соціології НАН України)

Голова контрольно-ревізійної комісії САУ
професор **В.І. Подшивалкіна** (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова)

Декан соціологічного факультету
В.І. Лукащук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна)

Декан факультету соціології
доцент **А.П. Горбачик** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Декан факультету соціології Чорноморського державного університету імені Петра Могили
доцент **Л.А. Ляпіна**

Декан факультету соціальних наук і соціальних технологій
доцент **С.М. Оксамитна** (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Голова Львівського відділення САУ
професор **Н.В. Коваліско** (Львівський національний університет імені Івана Франка)

Голова Луганського відділення САУ
професор **Б.Г.Нагорний** (Східноукраїнський національний університет імені В. Даля)

Голова Миколаївського відділення САУ
директор Центру вивчення громадської думки «Наваль-Експерт»
Л.П. Білоконь

Голова Тернопільського обласного відділення САУ
професор **А.В. Фурман** (Тернопільський національний економічний університет)

Голова Дніпропетровського відділення САУ

доцент **В.В. Ніколенко** (Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара)

Голова Одеського відділення САУ

доцент **О.Р. Личковська** (Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова)

Заступник голови Донецького відділення САУ

доцент **О.В. Мазурик** (Донецький державний університет управління)

Голова Дрогобицької філії Львівського відділення САУ

доцент **С.А. Щудло** (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)

Голова Уманського відділення САУ

професор **Шатохін А.М.** (Уманський національний університет садівництва)

Професор **В.І. Паніотто** (Національний університет «Кієво-Могилянська академія»)

Професор **Хижняк Л.М.** (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна)

Професор **В.Б. Євтух** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Головний редактор наукового журналу «Український соціум», голова правління Центру «Соціальний моніторинг»

О.М. Балакірєва

Директор Українського інституту соціальних досліджень ім. О.Яременка

Т.В. Бондар

Заступник голови Запорізького відділення САУ

доцент **Е.А. Гугнін** (Запорізький національний університет)

Співробітник Закарпатського інституту

післядипломної педагогічної освіти, к.с.н. **О.М. Іваць**

Заступник директора Інституту соціальних наук з підготовки фахівців за напрямком «Соціологія» **С.В. Романенко** (Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова)

Доцентка **Л.В. Малес** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Професор **І.Ф. Кононов** (Луганський національний університет імені Тараса Шевченка)

Професор **О.Г. Злобіна** (Інститут соціології НАНУ, Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Професор **Е.А. Афонін** (Національна академія державного управління при Президентові України)

Професор **О.М. Дікова-Фаворська** (Київський національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова)

Доцент **А.М. Ніколаєвська** (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна)

Доцент **С.В. Хутка** (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Доцент **С.В. Хобта** (Луганський університет внутрішніх справ ім. Е. Дидоренка)

Доцент **А.В. Яковенко** (Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля)

Доцент **Р.Д. Куртсеїтов** (Кримський інженерно-педагогічний університет)

Доцент **О.А. Філіппова** (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна)

Доцент **С.С. Бабенко** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Доцент **Є.В. Сірий** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Доцент **В.В. Середа** (Львівський національний університет імені Івана Франка)

Науковий співробітник Інституту економіки і прогнозування НАНУ, к.с.н.
О. Шестаковський

Старший науковий співробітник сектору проблем економічної соціології
Інституту економіки промисловості НАН України
О.В. Панькова

Співробітник Київського міжнародного інституту соціології
Р.І. Ленчовський

Керівник соціальної агенції «Фама» **М. Малачівська-Данчак**

Старший науковий співробітник **О.В. Іванов** (Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України)

Аналітик Програми аналізу та досліджень
О.В. Гунько (Комунальна установа «Інститут міста», м. Львів)

Магістр соціології **Н. Отріщенко** (Інститут соціології Національної академії наук України)

Студент магістратури **Т. Брік** (Університет Утрехту, Нідерланди)

Аспірантка **Г.Р. Заремба** (Інститут соціології Національної академії наук України)

Професор **В.В. Шкода** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Доцент **Л.В. Афанасьєва** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Доцент **І.В. Букрєєва** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Доцент **Л.Ф. Глинські**(Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Доцент **А.В. Орлов** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Старший викладач **Н.І. Глєбова** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Доцент **Б.А. Ідрісов** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Асистент **О.Є. Шинкаренко** (Мелітопольський державний університет ім. Б. Хмельницького)

Аспірантка **Ю.А. Ших** (Українська академія друкарства)

Завідувач лабораторії соціологічних досліджень

О.Голоденко (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)